

عکس: سیمین

«ایران» از خطر حرکت فرونشست‌ها از مناطق حاشیه به مناطق شهری گزارش می‌دهد

خطر زیر پای شهروندان

حمیده امینی‌فرد
 خبرنگار

فرونشست‌ها از حاشیه‌ها به مناطق شهری تهران رسیده‌اند. جدیدترین آمارها از نقشه فرونشست‌ها نشان می‌دهد که هم‌اکنون مناطق ۱۹، ۱۷، ۱۸ و ۱۰ در مرز فرونشست قرار گرفته‌اند. تراکم جمعیتی، البته نشان می‌دهد که خطر در این محدوده‌ها بالاست. در حاشیه تهران نیز می‌توان از ورامین نام برد که حالا اغلب زمین‌های کشاورزی آن منطقه از بین رفته است. در واقع یکی از آسیب‌های فرونشست که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، نابودی زمین‌های کشاورزی است که چون آبخوارها از بین رفته، زمین دیگر قابلیت کشت ندارد.

معمومه آمیخ، رئیس اداره ترازبایی دقیق و تداخل‌سنجی راداری سازمان نقشه‌برداری کشور با بیان این مطلب به گز ریل راه‌آهن تهران-مشهد از این منطقه اشاره کرده و به «ایران» می‌گوید که وضعیت این منطقه خطرناک است.

او می‌گوید: البته ما خطر این منطقه را طی نامه‌نگاری‌ها به سازمان راه‌آهن اعلام کرده‌ایم، آنها نیز متوجه این موضوع هستند و به ما پاسخ دادند که در این محدوده، سرعت لکوموتورها را پایین می‌آورند. این منطقه از نظر آنها محدوده خطر بود، اما بعدها ما با آماري که استخراج کردیم به این نتیجه رسیدیم که این منطقه فرونشست است و ممکن است باعث شکست خطوط ریلی شود که می‌دانیم کوچک‌ترین انحرافی در ریل‌ها چه فاجعه‌ای ممکن است به بار بیاورد. البته مسئولان راه‌آهن نسبت به خطر آگاهند و همکاری خوبی هم با ما داشته‌اند اما بازرسی باید مداوم باشد.

شهروندان اما همچنان با این نگرانی مواجهند. اگر سرعت قطار کم نشده و یا این ترنند از سوی لکوموتوربان فراموش شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ اصلاً آیا همین کاهش سرعت می‌تواند جلوی فاجعه را بگیرد؟ آمیخ می‌گوید:

شده است.

خطر فرونشست‌ها در کمین شهرها نیز هست. آنطور که آمیخ می‌گوید: اگر فرونشست در شهرها رخ دهد باعث از بین رفتن جاده‌ها و خیابان‌ها می‌شود. به طوری که این گسیختگی‌ها هم‌اکنون در برخی فاجعه‌های مواصلاتی تهران به وضوح دیده می‌شود و وزارت راه باید مدام این شکاف‌ها را ترمیم کند. در بازدیدهای همکاران ما مشخص شد در مناطق مسکونی هم ترک‌های ناشی از فرونشست‌ها بویژه در نقاطی که اختلاف جابه جایی وجود دارد، در بین مناطق شهری، اصفهان وضعیت وخیم‌تری دارد.

اطلاع مناطق پرخطر با ذکر جزئیات محدوده‌ها شاید راهکار مناسبی برای جلوگیری از تراکم بالای مناطقی باشد که با خطر فرونشست مواجهند. با این همه برخی‌ها از ذکر این مناطق شانه خالی می‌کنند. جالب اینکه برخی از شهروندان در تماس با سازمان نقشه‌برداری قبل از خرید خانه جویای وضعیت کاهش نرخ معلوم نیست به خاطر افزایش هم داشته‌ایم. البته این کاهش نرخ معلوم نیست به خاطر مدیریت آب زیرزمینی اتفاق افتاده یا به اعتقاد برخی زمین‌شناسان از مرگ آبخوارهاست. یعنی دیگر آبی نمانده که بخواهد استفاده شود چون لایه‌های خاک به هم فشرده شده و دیگر زمین نمی‌تواند پایین‌تر برود. وزارت نیرو می‌تواند در این زمینه روشنگری کند. البته در بعضی استان‌ها برخی اعلام کرده‌اند که به خاطر بارندگی برخی آبخوارها سیراب

کارشناسان معتقدند که پدیده فرونشست یک پدیده جهانی است و کشورها نیز هست. آنطور که آمیخ می‌گوید: اگر فرونشست در شهرها رخ دهد باعث از بین رفتن جاده‌ها و خیابان‌ها می‌شود. به طوری که این گسیختگی‌ها هم‌اکنون در برخی فاجعه‌های مواصلاتی تهران به وضوح دیده می‌شود و وزارت راه باید مدام این شکاف‌ها را ترمیم کند. در بازدیدهای همکاران ما مشخص شد در مناطق مسکونی هم ترک‌های ناشی از فرونشست‌ها بویژه در نقاطی که اختلاف جابه جایی وجود دارد، در بین مناطق شهری، اصفهان وضعیت وخیم‌تری دارد.

در تهران چه خبر است؟ وضعیت پایتخت در مقایسه با دیگر کلانشهرها بهتر است یا بدتر؟ محمد درویش، فعال محیط زیست در گفت‌وگو با «ایران» در ابتدا به آمار سازمان زمین‌شناسی که در سال ۲۰۰۵ منتشر شده اشاره کرده و می‌گوید که براساس این آمار بخش‌هایی از تهران به صورت قطعاتی تا ۳۶ سانتیمتر هم در سال دچار فرونشست می‌شوند. البته عمده این فرونشست‌ها در جنوب غربی تهران صورت‌گرفته و شیراز و معین آباد ورامین (جنوب شرقی تا ۲۵ سانتیمتر است). این عدد بسیار بالاست و چیزی که برای ایستگاه راه‌آهن ایجاد کرده است.

او با اشاره به پدیده‌ای به نام لوله‌زایی در دشت ورامین می‌گوید:

جاه‌های پیژومتری در منطقه برای تراز آب زیرزمینی قرار دارد که لوله‌های آن چاه‌ها از سطح خاک بالا آمده و نشان می‌دهد که انگار لوله‌ها در حال رشد هستند درحالی که زمین پایین رفته است.

درویش با بیان اینکه در ایران الان اصفهان بدترین وضعیت را دارد، می‌گوید: «بویژه جنوب شهر اصفهان (دشت مپهار) که با پدیده فرونشست شدید مواجه شده است. در غرب هم زرین شهر، شمال مورچه‌خورت و در شرق اطراف فرودگاه هم همین وضعیت را دارند. البته آمارهایی که بعد از سال ۲۰۰۵ منتشر شده با توجه به اینکه چاه‌های غیرمجاز بسته شده است، ممکن است کمتر باشد.

اما این خبر خوبی نیست چون دیگر آبی باقی نمانده که سفره‌ها برای از دست دادن داشته باشند. فرونشست در تهران نشان می‌دهد این کلانشهر فعال محیط زیست در گفت‌وگو با «ایران» در ابتدا به آمار سازمان زمین‌شناسی که در سال ۲۰۰۵ منتشر شده اشاره کرده و می‌گوید که براساس این آمار بخش‌هایی از تهران به صورت قطعاتی تا ۳۶ سانتیمتر هم در سال دچار فرونشست می‌شوند. البته عمده این فرونشست‌ها در جنوب غربی تهران صورت‌گرفته و شیراز و معین آباد ورامین (جنوب شرقی تا ۲۵ سانتیمتر است). این عدد بسیار بالاست و چیزی که برای ایستگاه راه‌آهن ایجاد کرده است.

او با اشاره به پدیده‌ای به نام لوله‌زایی در دشت ورامین می‌گوید:

جاه‌های غیرمجاز اگرچه اتفاق مثبتی است اما باید بدانیم آنطور که کارشناسان می‌گویند حتی اگر همه چاه‌های برداشت آب هم بسته شود، باز ۸ قرن طول می‌کشد تا خطر وضعیت آب‌های زیرزمینی به ۷۰ سال گذشته برگردد.

■ **پیشروی فرونشست‌ها از غرب به شرق تهران**
 فرونشست‌ها در تهران چگونه محاسبه می‌شوند؟
 پدرام قودجانی، رئیس مرکز

عملیات اضطراری سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهرداری تهران در پاسخ به این ابهام از نصب جی‌پی‌اس‌هایی خبر می‌دهد که برای بررسی میزان فرونشست محدوده دشت اطراف تهران و همین‌طور در نقاط مختلف شهر و استان نصب شده است. او می‌گوید: ۱۲ سنسور جی‌پی‌اس با موقعیت‌یاب میزان فرونشست‌ها را نسبت به هم شناسایی می‌کنند.

داده‌هایی که از اواخر سال ۹۵ تا ۱۴۰۰ به دست آمده نشان می‌دهد که در دشت اطراف تهران و جنوب غربی استان تا حوالی منطقه ۱۰، فرونشست‌ها تأثیراتی روی شریان‌های اساسی مثل پل‌ها، خطوط راه‌آهن و مترو نشان داده است.

قودجانی علت افزایش فرونشست در بهنه دشت‌های جنوب غربی تهران را به خاطر بافت نرم، کشاورزی و برداشت آب زیرزمینی می‌داند و می‌گوید که در مناطق شهری از منطقه ۱۰ به بالا، (نیمه مرکزی شهر تهران) به علت بافت سست و سنگلاخی، میزان فرونشست صرف است.

فرونشست حالا از جنوب و جنوب غربی تهران حرکت کرده و در حال پیشروی به سمت مناطق مرکزی و شرق تهران است. دستگاه‌های متولی آب محیط زیست کشور از سال تنش شدید آبی و خشکسالی بی‌سابقه در کشور خبر می‌دهند و این یعنی تغذیه از سفره‌های زیرزمینی افزایش می‌یابد و خطر فرونشست‌ها بیشتر می‌شود.

وزیر بهداشت خبر داد

اختصاص پنج هزار میلیارد تومان به بیماران خاص

وزیر بهداشت، درمان و آموزش‌های پزشکی گفت: بودجه پنج هزار میلیارد تومانی که مجلس برای بیماران خاص تصویب کرده، بزودی اختصاص داده می‌شود تا مشکلات این بیماران رفع شود.

دکتر بهرام عین‌اللهی در جمع خبرنگاران اظهار داشت: علاوه بر بودجه‌ای که به بیماران خاص اختصاص یافته است اساسنامه صندوق بیمه‌های خاص در شورای عالی بیمه تصویب شده و در دستور کار دولت است و با تصویب هیات دولت و بعد از شناسایی بیماران خاص در کشور تمام خدمات آن‌ها از طریق این صندوق پوشش داده می‌شود و حتی برای سهولت دسترسی به دارو ارقام دارویی به محل سکونت آن‌ها پست خواهد شد.

وی با بیان اینکه گسترش بیمه‌های پایه یکی از برنامه‌های دولت است، افزود: از کارهایی که در دولت براننامه‌ای شده است، شش هزار میلیارد تومان است که برای بیمه رایگان پنج میلیون و ۴۰۰ هزار نفر از اقشاری بود که در دهک‌های یک تا سوم جمعیتی قرار دارند و ۴۰۰ هزار نفر نیز در سال قبل به رایگان بیمه شدند و اکنون می‌توان گفت تقریباً همه مردم بجز افراد مرفهی که باید خود اقدام کنند، تحت پوشش بیمه قرار دارند.

اللهمی خاطر نشان کرد: با این اقدام دولت در واقع در سامانه رفاه اطلاعات لازم را دریافت کنند. وی یکی از مشکلات جامعه را پیری جمعیت بیان کرد و افزود: برای کارشناسان مامایی و بهورزانی که مردم را ترغیب به فرزندآوری کنند بسته‌های تشویقی در نظر گرفته‌ایم و با توجه به سرانه افرادی که در شبکه‌های سلامت توسط ماماها و بهورزان تشویق به فرزندآوری شوند بسته‌های تشویقی به این افراد داده می‌شود.

افزایش ۳ برابری مبتلایان جدید کرونا در کشور

خیز ملایم کرونا

گروه اجتماعی/ شمار بیماران جدید مبتلا به کرونا در کمتر از سه هفته از ۶۴ نفر در ۱۴ خرداد به ۲۲۲ بیمار

در سوم تیر رسید. این یعنی تعداد موارد جدید شناسایی شده از زمانی که تعداد مبتلایان به بیماری دورقمی ۳ و نیم برابر افزایش یافته است. اگر یازدهم خرداد ماه را اولین روز بدون فوتی در نظر بگیریم از آن زمان تاکنون گرچه سه مرتبه عدد مرگ و میر صفر گزارش شده و موارد تک رقمی فوجی‌ها با نوسان کمی همراه بود اما نکته قابل توجه متوجه شمار بیمارانی است که روند افزایشی آن از روزهای پیش آغاز شده است که نشان می‌دهد پس از افزایش موارد ابتلا به بیماری در آمریکا و اروپا حالا نوبت به کشور ما رسیده و آن‌طور که از عدد و رقم‌های شاخص‌های کرونا پیداست کرونا خیز ملایمی برداشته است. در این میان اگر علت صفر شدن مرگ‌های کرونایی را حاصل واکسیناسیون گسترده بدانیم اما گمانه‌زنی‌ها نشان می‌دهد که ممکن است دوباره کرونا مردم را با چالش روبه رو کند اگر دوزهای سوم کرونا توسط مردم تزریق نشود. این در حالی است که طبق گفته رئیس اسناد مراقبت مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، شمار بیمارانی که مبتلا هستند اما گزارش داده نمی‌شوند، بیش از پنج برابر تعداد مبتلایانی است که تشخیص داده می‌شوند.

همچنین با شروع فصل گرما بیماری‌های ویروسی از جمله اسهال و استفراغ نیز زیاد شده است با وجود آنکه در دو سال گذشته بسیاری از

بیماری‌های عفونی مسری به‌دلیل استفاده از ماسک و رعایت بهداشت فردی تقریباً فروکش کرده بود.

طبق گزارش‌های وزارت بهداشت میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور در هفته منتهی به هفته اول خرداد کمی بالای ۵۰ درصد برآورد شده است. از طرفی آمار تزریق دوز سوم واکسن و واکسیناسیون کودکان همچنان پایین است. آخرین آمار ارائه شده توسط وزارت بهداشت ایران نشان می‌دهد ۱۴ میلیون نفر هنوز دوز نخست خود را نیز دریافت نکرده‌اند. حدود ۲۸ میلیون نفر از افراد واجد شرایط نیز دوز سوم را نزده‌اند در حالی که وزارت بهداشت تزریق دوز چهارم را نیز برای افراد بالای ۷۰ سال و کسانی که سیستم ایمنی آسیب‌پذیر دارند هم آغاز کرده است. رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت ایران گفته است که نرخ واکسیناسیون گروه سنی ۵ تا ۱۵ سال «قابل قبول» نیست و تنها ۱۰ درصد از این کودکان دست‌کم یک دوز واکسن را تزریق کرده‌اند. در عین حال، میلیون‌ها دوز واکسن تولید داخلی در انبارها مانده است. در این میان نتایج یک مطالعه نشان می‌دهد تزریق واکسن کووید ۱۹ جان ۲۰ میلیون نفر را در سال نخست آغاز واکسیناسیون نجات داد.

کارشناسان بر این باورند که با واکسیناسیون از میزان مرگ و میر بیشتر در کشورها ثروتمند جلوگیری شد و جان ۱۲.۲ میلیون نفر در کشورهای با میزان درآمد بالا و متوسط به بالا حفظ شد. در بررسی متخصصان انگلیسی آمده است که در مجموع از فوت ۱۹.۸

عکس: سیمین

میلیون نفر پیشگیری شد. (۱۴۰۱) و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۲۲۲ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی و ۳۰ نفر از آنها بستری شدند. همچنین ۲۲۸ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۵۲ میلیون و ۵۵۴ هزار و ۶۵۶ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۱۰ شهرستان در وضعیت قرمز، ۰۲ شهرستان در وضعیت زرد و ۳۴۲ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند. به ۵۴۷ میلیون و ۴۳۸ هزار و ۷۵۱ نفر رسیده و مرگ شش میلیون و ۳۴۷ هزار و ۶۶۱ نفر نیز بر اثر عفونت کووید تأیید شده است.

براساس اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت در طول ۲۴ ساعت منتهی به روز گذشته، ۲ بیمار مبتلا به کووید ۱۹ در کشور جان خود را از دست دادند. همچنین در (۳ تیرماه